

Paragraafid

Lehekülje nr.

3.1. Uurimistöö meetodid

1

3.1. Uurimistöö Meetodid

Juhend

Ennetustegevuse mõju üle otsustamiseks tuleb selle mõju uuringutega hinnata. Uurimismeetodid jagunevad laias laastus kolmeks: kvalitatiivsed, kvantitatiivsed ja segameetodid.

- **Kvalitatiivsed meetodid** keskenduvad inimeste mõtete või kogemuste mõistmisele. Kvalitatiivne on näiteks juhtumiuuring või intervjuu, kus uuritakse sihtrühma liikmete kogemusi ennetustegevuses osalemise kohta, kasutades avatud küsimusi. Kvalitatiivsed uuringud võimaldavad hinnata ennetustegevuse vastuvõetavust ja rakendatavust, aga ei võimalda hinnata tegevuse mõju ehk kas ennetustegevus toimib või millises ulatuses hoiab tegevus sihtrühmas probleemi ära.
- **Kvantitatiivsed meetodid** keskenduvad teooriate ja eelduste kontrollimisele, nähtuse objektiivsele kirjeldamisele ja seaduspärasuste avastamisele, sh tegevuse mõju hindamisele. Kvantitatiivsed meetodid on näiteks JuKU-d ja läbilõikeuuringud (2). Andmeid kogutakse otsese mõõtmisega (nt pikkus, kaal), testidega (nt intelligentsustest), küsimustikuga (osalejad märgivad väidetega nõustumist), kuid kasutada võib ka spetsialistilt kogutud andmeid (nt arsti määratud depressioonidiagnoos tervisestatistika andmebaasis). Kvantitatiivsed uuringud võimaldavad hinnata, kas tulemusnäitaja on muutunud ja kui suur see muutus on.
- **Segameetodid** kombineerivad kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid meetodeid uurimistöö mitmes etapis, nt intervjuud või vaatlused sihtrühmas, kombineerides neid küsimustikega. Eesmärk on uurimisprobleemi paremini mõista, võrreldes sellega, mida võimaldaks kvalitatiivne või kvantitatiivne meetod eraldi (2).

Lisas 3 on erinevate uurimismeetodite (2,3) lühiülevaade, nende kõigi kasutamine võib nõuda eriteadmisi täpselt ja korrektseks

korraldamiseks.

Uurimismeetodi valik tuleneb uuringu eesmärgist ja uurimisküsimustest (tabel 3.1), ennetustegevuse arendamise eri etappides kasutatakse erinevaid uurimismeetodeid. Enamasti mõeldakse ennetustegevuse uurimisel eksperimendi tegemisele, kuid sellele eelnevalt on vaja mõista ennetustegevuse teostatavust, sh elluviimist mõjutavaid protsesse.

Uuringu eesmärk	Uurimisküsimus	Võimalik uurimismeetod	Näide
Avastada	Millised on muu kodukeelega osalejate ja elluvijate kogemused ennetustegevusega? Millised tegurid soodustavad ja takistavad ennetustegevust teises keeles?	Kvalitatiivsed meetodid, nt süvaintervjuud, et mõista inimeste kogemusi ja vaateid	Ennetusprogrammide ja VEPA-metoodika kasutamine vene õppekeelega koolides (4)
Kirjeldada	Milline on probleemi esinemissagedus populatsioonis? Millised tegurid on seotud erineva ennetustegevuse valiku ja elluviimisega?	Kvantitatiivsed meetodid, nt küsimustik	Rahvatervishoid ja turvalisus kohalikes omavalitsustes (5)
Selgitada, analüüsida	Millised tegurid soodustavad või pärsivad eesmärgi saavutamist ja ennetustegevuses edu saavutamist?	Kvantitatiivsed või segameetodid, nt eri ajal samas sihtrühmas kogutud andmete analüüs	Analüüs, kuidas sotsiaal-majanduslikud tegurid mõjutavad täiskasvanute toiduvalikuid (6)
Hinnata, ennustada	Kas uus ennetustegevus on probleemi ära hoidmisel tulemuslikum, võrreldes tavapraktikaga?	Kvantitatiivsed või segameetodid, eeskätt eksperimendid	KiVa kiusamisvastase programmi prooviuuring Eestis: kaheaastase klaster-randomiseeritud kontrollkatse tulemused (7)

